

پاکت ویژه: سنجش و ارزشیابی در برنامه درسی

بررسی است که در بحث حذف کنکور سراسری یکی از مهم‌ترین گزینه‌های مطرح، واقعی کردن نمرات داوطلبان در دوره متوسطه می‌باشد. ارتباط بین توانش زبان انگلیسی و توانش محتوایی که در محیط زبان دوم مطرح شده، در آموزش زبان انگلیسی به‌عنوان زبان خارجی نیز مصداق دارد؛ چرا که در مواردی بازدهی پایین آموزش زبان انگلیسی در محیط زبان خارجی به تهي شدن زبان از محتوا به دلیل توجه بیش از حد به قالب‌های زبانی نسبت داده می‌شود. نهضت انگلیسی برای اهداف ویژه و تلقیق زبان و محتوا در فراگیری زبان را می‌توان در راستای استدلال فوق ارزیابی کرد. توجه خوانندگان محترم را به این گفت‌وگو که می‌تواند باب جدیدی را در سنجش و ارزشیابی زبان باز کند جلب می‌کنیم. موضوع دیگری که در پاکت ویژه مطرح شده بررسی تحلیلی نمرات خام داوطلبان سال ۱۳۹۴ کنکور سراسری در دروس عمومی و اختصاصی است. استدلال اصلی مؤلفان مقاله‌ای که به این موضوع اختصاص یافته آن است که مهم‌ترین شاخص آزمون‌های سرنوشت‌ساز از جمله آزمون سراسری دانشگاه‌ها عادلانه بودن سنجش است که به ویژگی‌های فنی آزمون بستگی دارد. در مقاله سعی شده است با تحلیل نمرات خام نشان داده شود که آزمون تا چه حد در تفکیک داوطلبان از یکدیگر براساس توانایی علمی‌شان در دروس مورد

همان‌گونه که در سخن سردبیر رشد زبان‌های خارجی شماره ۱۲۳ زمستان ۱۳۹۶ پیش‌بینی کرده بودیم برنامه‌ریزی جهت چاپ پاکت ویژه مربوط به سنجش و ارزشیابی اکنون به بار نشسته و در شماره حاضر نصف تعداد کل صفحات این شماره به پاکت ویژه اختصاص یافته است. در پاکت ویژه این مطالب به خوانندگان محترم مجله عرضه شده است؛ مصاحبه تخصصی با پروفیسور جمال عابدی استاد دانشگاه کالیفرنیا دیویس، که به موضوع اهمیت طراز کردن سنجش زبان انگلیسی با اهداف محتوایی برنامه درسی می‌پردازد. این ارتباط برای دانش‌آموزان زبان انگلیسی به‌عنوان زبان دوم که در تحصیلات خود به ناچار باید اهداف محتوایی برنامه درسی را از طریق زبان انگلیسی دنبال کنند، بسیار مهم و حیاتی است. در خلال گفت‌وگو مباحثی مطرح می‌شود که می‌تواند به روشن شدن پیچیدگی‌های سنجش و ارزشیابی زبان دوم و خارجی، سنجش شایستگی‌های حوزه‌های محتوایی برنامه درسی و ارتباط این دو کمک کند. یکی از مهم‌ترین چالش‌های برنامه درسی شایستگی محور، واقعی کردن نتایج سنجش از طریق مرتبط کردن آن با شایستگی‌ها به جای محتوای مواد آموزشی است. تحقق این امر ملزوماتی دارد که در این گفت‌وگو به تفصیل به آن‌ها پرداخته شده است. نکات مطرح شده از این جهت نیز قابل

آزمون موفق عمل کرده است. نتایج تحلیل نمرات نشان می‌دهد که با توجه به واریانس بسیار پایین نمرات، تفکیک آزمودنی‌ها با توجه به سطح توانایی علمی‌شان به درستی صورت نمی‌گیرد. نکته جالب توجه در نتایج، قوی‌تر ظاهر شدن داوطلبان گروه آزمایشی زبان است که نشان می‌دهد هنگامی که سطح توانش داوطلبان با سطح دشواری آزمون هماهنگی نسبی داشته باشد درصد پاسخ صحیح از سوی داوطلبان افزایش می‌یابد و این امر به افزایش واریانس نمرات و افزایش قدرت تفکیک آزمون می‌انجامد و در نتیجه انتخاب داوطلبان با دقت بیشتری انجام می‌شود. در پایان مقاله پیشنهادهایی برای بهتر کردن نتایج آزمون ارائه شده است. آخرین مقاله در پاکت ویژه به موضوع تغییر در برنامه درسی زبان انگلیسی در دوره دبیرستان و امکان ماندگاری تغییرات با توجه به محدودیت‌های اجرا از جمله نحوه سنجش زبان در کنکور سراسری می‌پردازد. پررنگ شدن جنبه‌های ارتباطی زبان و مطرح شدن هر چهار مهارت زبانی در برنامه درسی جدید به ایجاد بستر مناسب برای محقق شدن انتظارات برنامه و ماندگاری تغییرات نیاز دارد که بدون هماهنگی بین دست‌اندرکاران امر آموزش زبان چندان قابل دسترس نیست. امید است موضوعات مطرح شده در پاکت ویژه مورد توجه خوانندگان محترم قرار گیرد.